

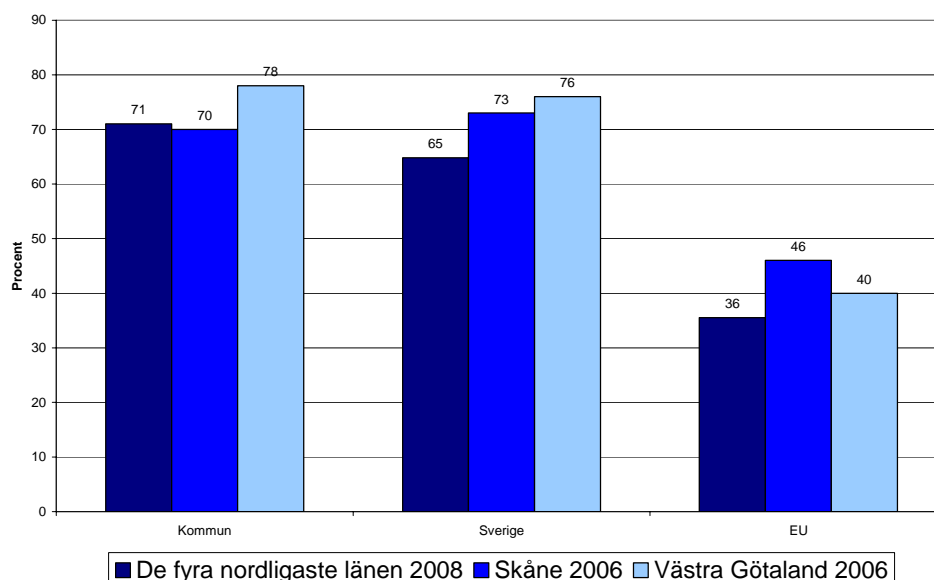
Norrländsk regionstudie 2008
Informationsblad 5: Demokrati i norra Sverige

Norrlänningarna är nöjda med demokratin – men inte lika nöjda som i Skåne och Västsverige

En klar majoritet av medborgarna i de fyra nordligaste länen är nöjda med hur demokratin fungerar i den egna kommunen och i Sverige. Norrlänningarna är dock mer kritiska till demokratin funktionssätt än vad man är i Väst- och Sydsverige. Andelen som är nöjd med demokratin såsom den fungerar i Sverige är 65 procent, vilket kan jämföras med 73 procent i Skåne och 76 procent i Västra Götaland.

Även i fråga om demokratin i EU är norrlänningarna mer kritiska än de som bor i Västra Götaland och Skåne. Bara 36 procent av norrlänningarna är nöjda med demokratin i EU medan motsvarande tal i Skåne är 46 procent och i Västra Götaland 40 procent.

Figur 1. Andel som är nöjda med demokratin i den egna kommunen, i Sverige och i EU. Norra Sverige jämfört med Skåne och Västra Götaland.

Kommentar: Frågan lyder: *På det hela taget, hur nöjd är Du med det sätt på vilket demokratin fungerar i den kommun där Du bor, i Ditt landsting, i Sverige, i EU?* Andelen (i procent) som är *Mycket nöjda* respektive *Ganska nöjda* redovisas i figuren. Data: Medborgare i norr 2008, Syd-SOM 2006, Väst-SOM 2006.

I detta informationsblad sammanfattas några slutsatser från en medborgarundersökning genomförd inom ramen för Norrländsk regionstudie 2008. Ett slumpmässigt urval av norrlänningar har fått besvara en enkät med frågor om Norrlands utvecklingsförutsättningar. För mer information om undersökningen se bilaga.

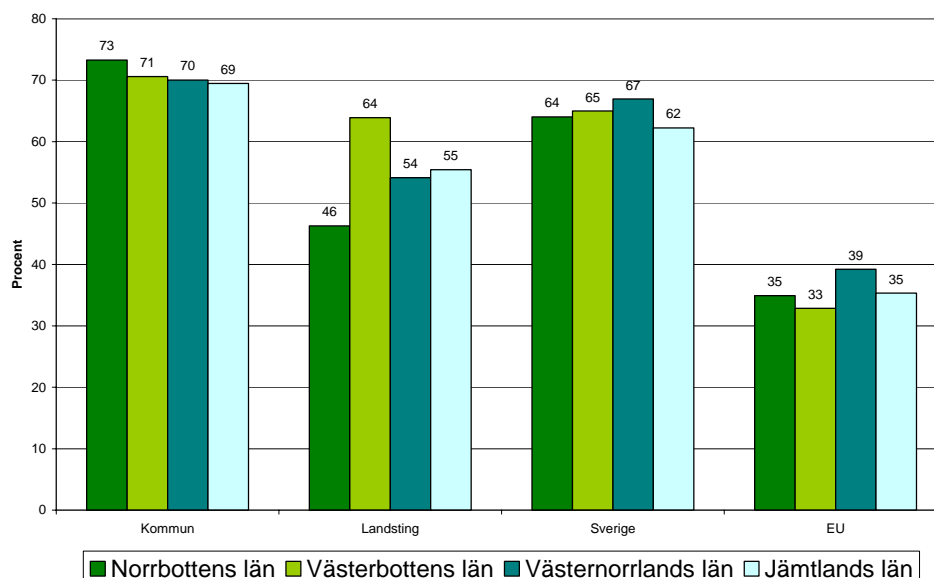
Frågor som behandlas i detta informationsblad besvaras av Katarina Eriksson, Statsvetenskapliga institutionen, Umeå universitet. Telefon: 090-786 95 43. E-post: katarina.eriksson@pol.umu.se

Olika uppfattningar om demokratin i landstinget – Västerbottningarna är mest nöjda

Även mellan de fyra nordligaste länen finns skillnader i hur medborgarna värderar demokratin på olika nivåer. Skillnaderna är tydligast när det gäller uppfattning om demokratin i det egna landstinget. Mest nöjda är västerbottningarna med 64 procent. Störst missnöje finns i Norrbotten, med 46 procent. Västernorrland och Jämtlands län ligger mitt emellan. Drygt hälften, omkring 55 procent, är där nöjda med hur demokratin i landstinget fungerar.

På frågan om hur pass nöjd man är med demokratin i den egna kommunen och i Sverige är skillnaderna små mellan länen.

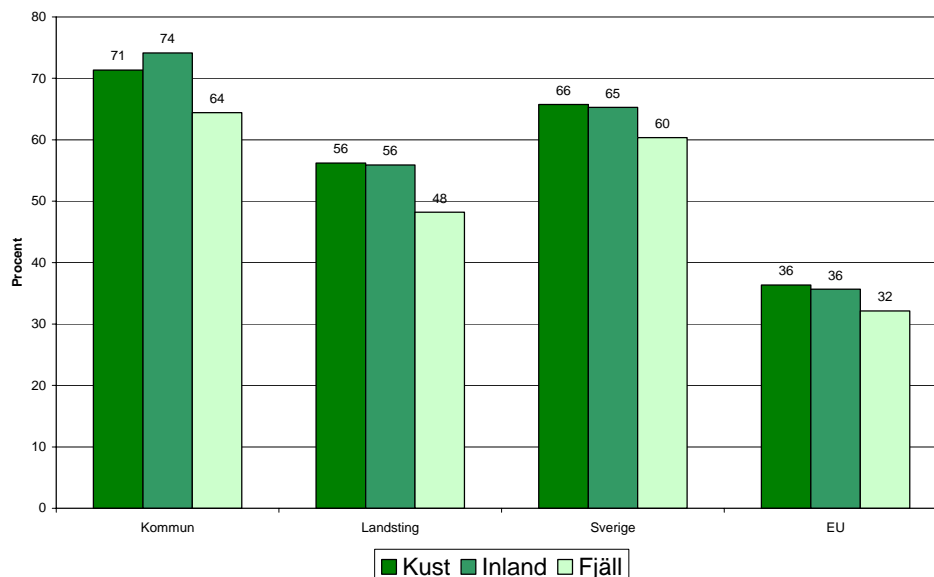
Figur 2. Andel som är nöjda med demokratin i den egna kommunen, i det egna landstinget, i Sverige och i EU. Särredovisning för Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtlands län.

Kommentar: Frågan lyder: *På det hela taget, hur nöjd är Du med det sätt på vilket demokratin fungerar i den kommun där Du bor, i Ditt landsting, i Sverige, i EU?* Andelen (i procent) som är *Mycket nöjda* respektive *Ganska nöjda* har summerats och redovisas i figuren. Data: Medborgare i norr 2008.

Fjällborna är minst nöjda med hur demokratin fungerar

Det är tydligt att medborgarna i fjällkommunerna¹ är mindre positiva till hur demokratin fungerar än de som bor vid kusten eller i inlandet. Detta gäller oavsett politisk nivå.

Kommentar: Frågan lyder: *På det hela taget, hur nöjd är Du med det sätt på vilket demokratin fungerar i den kommun där Du bor, i Ditt landsting, i Sverige, i EU?* Andelen (i procent) som är *Mycket nöjda* respektive *Ganska nöjda* har summerats och redovisas i figuren. Data: Medborgare i norr 2008.

I kust och inlandskommuner är mer än 70 procent av de tillfrågade nöjda med demokratin i den egna kommunen medan motsvarande siffra för fjällkommunerna är 64 procent. På samma sätt är andelen invånare som är nöjda med demokratin i landstinget drygt hälften, 55 procent, i kust och inlandskommunerna medan mindre än hälften, 48 procent, är nöjda i fjällkommunerna. När det gäller värderingen av demokratin i Sverige svarar 60 procent av medborgarna i fjällkommunerna att de är nöjda med dess funktionssätt medan siffran i kust och inlandskommunerna är omkring 65 procent.

¹ **Kustkommuner:** Timrå, Härnösand, Sundsvall, Örnsköldsvik, Nordmaling, Robertsfors, Umeå, Skellefteå, Kalix, Luleå, Piteå och Haparanda. **Inlandskommuner:** Ånge, Kramfors, Sollefteå, Ragunda, Bräcke, Östersund, Bjurholm, Vindel, Norsjö, Malå, Vännäs, Åsele, Lycksele, Arvidsjaur, Överkalix, Övertorneå, Pajala, Älvsbyn och Boden. **Fjällkommuner:** Krokoms, Strömsund, Åre, Berg, Härjedalen, Storuman, Sorsele, Dorotea, Vilhelmina, Arjeplog, Jokkmokk, Gällivare och Kiruna.

Bilaga: Om Norrländsk regionstudie 2008

Norra Sverige planerar för kommande regionaliseringar. De fyra nordligaste landstingen har ansökt hos regeringen om att dessa skall få ersättas av två nya regioner – en med Norrbotten, Västerbotten och norra Västernorrlands län och en annan med Jämtlands län samt Sundsvalls och Ånge kommuner. I anslutning till detta genomförs **Norrländsk regionstudie 2008** om dels själva regionaliseringsprocessen, dels medborgarnas uppfattningar om regionalisering och utvecklingsförutsättningar i Norrland. Projektet finansieras av de fyra landstingen men forskarna svarar självständigt för undersökningarnas uppläggning och analyser.

Projektet genomförs av forskare från Umeå universitet, Luleå tekniska universitet och Mittuniversitetet. Forskarna kommer från statsvetenskap, kulturgeografi, ekonomisk historia och organisationsvetenskap. Det leds av professor Anders Lidström, statsvetenskapliga institutionen, Umeå universitet.

Medborgarundersökningen genomfördes under perioden september 2008-februari 2009 bland ett slumpmässigt urval om 4000 personer i åldersgruppen 15-85 år som är bosatta i något av de fyra nordligaste länen. När insamlingsarbetet avslutats hade enkäten besvarats av 63,6 procent. Undersökningens genomförande och till en del även frågornas innehåll har samordnats med liknande undersökningar i Skåne och Västra Götaland. Avsikten är att därigenom göra det möjligt att jämföra regionaliseringarna i södra, västra och norra Sverige. Tanken är också att denna studie skall kunna följas upp med liknande undersökningar framöver för att kunna analysera förändringar över tid i fråga om t.ex. uppfattning om regionen, regional identitet och demokrati.

Resultat från projektet publiceras dels successivt i form av informationsblad under 2009, dels i en gemensam slutbok i november 2009.

På projektets hemsida finns mer information om projektet:

<http://www.pol.umu.se/regionstudie/index.html>